

Kaavin kunnan sosiaalihuollon asiakasmaksut 2021

Sisällys

1 YLEISET PERIAATTEET.....	4
2 ASIAKASMAKSUPÄÄTÖKSISSÄ SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	4
3 ASIAKASMAKSUA MÄÄTITETTÄESSÄ HUOMIOITAVAT TULOT	6
4 AVOPALVELUJEN MAKSUT	8
4.1 Kotihoidon arviointijakso ja tilapäinen kotihoito	8
4.2 Säännöllinen kotihoito eri asiakasryhmille.....	8
4.3 Virtuaalikotihoito	10
4.4 Maksun määräytyminen pariskunnilla	10
4.5 Sosiaalihuoltolain (1301/201) mukainen lapsiperheiden kotipalvelu.....	11
4.6 Sotainvalidien ja rintamaveteraanien kotihoito	12
4.7 Kotihoidon tukipalvelut	12
4.7.1 Turvapalvelu.....	12
4.7.2 Ateriapalvelut ja aterioiden kuljetuspalvelut.....	13
4.7.3 Muut tukipalvelut	13
5 ASUMISPALVELUT	14
5.1 Tilapäinen asumispalvelu ja lyhytaikainen perhehoito.....	14
5.2 Perhehoito	15
5.3 Sotainvalidien ja rintamaveteraanien asumispalvelu	15
5.4 Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut	15
5.5 Vähimmäiskäyttövara	16
5.6 Keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun	16
5.7 Kotiin jäävän puolison ja lasten elatuksen turvaaminen	17
6 KEHITYSVAMMAHUOLLON PITKÄAIKAISEN ASUMISPALVELUN YLLÄPITOMAKSUT	18

7	VAMMAISPALVELULAIN JA SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISTEN KULJETUSPALVELUIDEN OMAVASTUU	19
8	PALVELUSETELIN ARVOT VUODELLE 2021	19
8.1	Kotihoiton palveluseteli.....	19
8.2	Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen palveluseteli	20
8.3	Omaishoidon vapaan palveluseteli.....	22
8.4	Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palveluseteli	22
8.5	Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli	22

1 YLEISET PERIAATTEET

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2021 alkaen Kaavin kunnan järjestämissä sosiaalihuollon palveluissa. Palveluista perittävät asiakasmaksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja asetuksen (912/1992) sekä niihin myöhemmin tehtyjen muutosten perusteella. Kunnallisista sosiaali- ja terveystalouksista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jos niiden maksuttomuudesta ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai – asetuksessa. Maksuja määritellään tulee ottaa huomioon myös lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti, maksua tarkistetaan. Asiakasmaksut tarkistetaan kuitenkin vähintään, joka toinen vuosi.

2 ASIAKASMAKSUPÄÄTÖKSISSÄ SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Maksun enimmäismäärä (Asiakasmaksulaki 2 §).

”Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen”.

Maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavat tekijät (Asiakasmaksulaki 10 §).

Maksukykyä arvioitaessa ja maksun suuruutta määrättäessä voidaan, sen estämättä mitä muussa laissa säädetään, ottaa huomioon henkilön eläminen yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa, alaikäisten lasten elämisen samassa taloudessa, henkilön tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut maksukykyyn vaikuttavat seikat sekä lapsen elatuksesta annetussa laissa tarkoitettu elatusvelvollisuus siten kuin niistä tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään.

Maksukykyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään. Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen (Asiakasmaksulaki 11 §).

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista. Asiakas tekee kirjallisen hakemuksen asiakasmaksun alentamisesta tai poistamisesta. Maksun alennusten ja vapautusten yleisenä perusteena pidetään toimeentulotuen myöntämisperusteita. Maksun alentamista ja vapautusta harkittaessa huomioidaan myös asiakkaan varallisuus, esimerkiksi talletukset, arvopaperit ja muussa kuin omassa asumiskäytössä olevat kiinteistöt.

Asiakasmaksujen alentamista koskevan harkinnan tekee palvelun myöntämisestä vastaava viranhaltija. Omistusasunnosta pitkäaikaiseen asumispalveluun siirtyvälle voidaan tarvittaessa antaa aikaa asuntojärjestelyjä varten kolme (3) kuukautta päätöspäivämäärästä alkaen. Mikäli kolmen – kuuden kuukauden jakso asuntojärjestelyjä varten on huomioitu ennen asumispalvelun alkamista esimerkiksi laitoshoidon maksua määriteltäessä, ei sitä huomioida uudelleen asumispalvelun maksua määriteltäessä. Mikäli asiakas laittaa omistamansa asunnon vuokralle järjestelyajan kuluessa, otetaan vuokratulo huomioon vuokrausajankohdasta alkaen. Jos asiakas ei vuokraa asuntoaan, vaan säilyttää sen kuitenkin maksaen yhtiövastiketta, ei vastiketta tarvitse enää järjestelyajan päätyttyä huomioida asumiseen liittyvänä menona. Asumiskustannusten huomioimiseen vähennyksenä vaikuttaa asiakkaan varallisuus. Mikäli asiakkaalla on säästöjä, hänen katsotaan voivan kustantaa aiemman asuntonsa menot säästöistään. Muusta kuin vakituksena asuntona käytetystä asunnosta aiheutuvia kuluja ei oteta huomioon vähennyksenä. Omatoimisesti teetettyjen tai tehtyjen remonttien kustannuksia ei huomioida menona. Menoina ja kuluina ei myöskään huomioida ns. sijoitusasuntojen tai pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoidossa olevien henkilöiden entisten asuntojen remonttikustannuksia, vaikka ne olisivatkin taloyhtiön aloitteesta teetettyjä.

Asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (kotona annettavan palvelun kk-maksu, asumispalvelut) määrätään toistaiseksi. Maksu tarkistetaan kuitenkin silloin, kun

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet

- maksu osoittautuu virheelliseksi
- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Asiakkaalle lähetettävään maksupäätökseen lisätään teksti, jossa ilmoitetaan asiakkaan velvollisuudesta ilmoittaa päätöksen perusteena olevien tulojen muutoksista. Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään joka toinen vuosi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi.

Teksteissä mainitut pykäläkohdat viittaavat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992) ja asetukseen 912/1992), sekä niihin myöhemmin tehtyihin muutoksiin.

Oikaisuvaatimusosoite:

Kaavin Kunta

Perusturvalautakunta

PL 13

73600 Kaavi

3 ASIAKASMAKSUA MÄÄTITETTÄESSÄ HUOMIOITAVAT TULOT

Asiakkaan maksua määrättäessä huomioidaan asiakasmaksuasetuksen 27–30 §:n mukaiset tulot. Kuukausitulona otetaan huomioon palvelun käyttäjän veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Tuloina huomioidaan:

- eläkkeet
- elinkorot
- vammaisetuudet (esim. eläkettä saavan hoitotuki)
- ansiotulot
- elatusavut ja elatustuki
- vakuutusyhtiön maksamat säännölliset korvaukset

- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräraajaksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki)
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat tulot (esim. korko-, osinko- ja vuokratulot). Osakehuoneiston vuokratulosta vähennetään yhtiövastike. Omakotitalon vuokratulosta vähennetään vuokranantajan vastattavana olevat kiinteistön hoitokulut (jäte-, palovakuutus-, nuohousmaksut, kiinteistövero, tonttivuokra, tien kunnossapito- ja aurausmenot).
- Itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot
- Maatilatalouden tuloverolain mukaan viimeksi toimitetussa verotuksessa todettu maatilatalouden tulo
- Metsätulo otetaan huomioon muista poiketen laskennallisesti. Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3. momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja metsätalouden korot. Metsätuloa on alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 % alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain (1535/1992) 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tulona ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua. (Laki sosiaalihuollon asiakasmaksuista 10 b §) Tulot, joita ei oteta huomioon:

- lapsilisä
- lapsen hoitotuki
- asumistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- rintamalisä
- muut asiakasmaksuasetuksen 29 §:n mukaiset tulot

4 AVOPALVELUJEN MAKSUT

4.1 Kotihoidon arviointijakso ja tilapäinen kotihoito

Kotihoidon määräaikaisen arviointijakson aikana arvioidaan asiakkaan palvelujen tarve. Kuntouttava arviointijakso sisältää lääkärin ja kotihoidon kuntouttavat palvelut. Palvelusta peritään 12,00 €/vuorokausi kaikilta palvelujakson päiviltä. Kotihoidon tukipalvelut laskutetaan erikseen.

Lyhytaikaisessa kotihoidossa sovelletaan em. arviointijakson palvelusisältöä ja maksuperusteita.

4.2 Säännöllinen kotihoito eri asiakasryhmille

Asiakasmaksuasetuksen 27–31 §

Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotisairaanhoidosta ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/83) 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu (30.12.1992/1648).

Jatkuvasti ja säännöllisesti kotiin annettavista palveluista (4 kertaa tai useammin kuukaudessa) peritään hoitotuntien, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukainen kuukausimaksu. Lääkkeen annosjakelusta lisätään palvelu- ja hoitosuunnitelmaan 1–2 tuntia lääkemäärästä riippuen. Maksu määräytyy alla olevan taulukon perusteella bruttotuloista määriteltynä prosenttiosuutena. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Mikäli henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 357 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kotona annettavan jatkuvan kotihoidon palvelun kuukausimaksuna peritään jäljempänä tarkoitettua maksuprosentin osoittama euromäärä tulorajan ylittävistä asiakkaan bruttotuloista.

Henkilömäärä	Tuloraja €/kk	Maksuprosentti
1	588	35
2	1084	22
3	1701	18
4	2103	15
5	2546	13
6	2924	11

Jos kotitalouden henkilöluku on suurempi kuin 6 niin tulorajaa korotetaan 357 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä. Säännöllisessä kotihoidossa olevalta asiakkaalta peritään kuukausimaksutaulukon mukainen maksu.

Perheen jäsenet	Maksutto muuden ylärajat euroa/kk	Maksuprosentti ja palvelutuntien määrä kuukaudessa					
		0-4,59 h I	5-8,59 h II	9-16,59 h III	17-24,59 h IV	25-32 h V	yli 32 h VI
1	588	14 %	23 %	27 %	31 %	34 %	35 %
2	1084	12 %	15 %	17 %	19 %	21 %	22 %
3	1701	10 %	14 %	15 %	16 %	17 %	18 %
4	2103	8 %	10 %	12 %	13 %	14 %	15 %
5	2546	6 %	8 %	10 %	11 %	12 %	13 %
6	2924	6 %	7 %	8 %	9 %	10 %	11 %

Laskuesimerkki:

Kyseessä yhden henkilön ruokakunta, asiakkaan yhteenlasketut asiakasmaksussa huomioitavat bruttotulot ovat 1000,00 €. Asiakas saa viikoittain 7 h kotipalvelua (7 käyntiä viikossa), palvelun määrä 30 h/kk.

$$(1000 - 588) \times 34:100 = 140,08 \text{ €}$$

4.3 Virtuaalikohtihoito

Kotihoitoa tuotetaan kuva- ja puheyhteydellä (etäpalvelu) ja kotikäyntityönä. Virtuaalikohtihoito kuuluu säännöllisen kotihoidon asiakkaiden kuukausimaksuun, mutta erikseen tuotettuna palveluna siitä peritään kuukausimaksutaulukon mukainen maksu.

Perheen jäsenet	Maksuttom uuden ylärajat euroa/kk	Maksuprosentti ja palvelutuntien määrä kuukaudessa					
		0-4,59 h I	5-8,59 h II	9-16,59 h III	17-24,59 h IV	25-32 h V	yli 32 h VI
1	588	9,0 %	11,0 %	13,0 %	17,0 %	19,0 %	21 %
2	1084	5,0 %	6,5 %	8,0 %	10,50 %	12,0 %	13 %
3	1701	4,5 %	6,0 %	7,0 %	8,5 %	10,0 %	10,5 %
4	2103	4,0 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %	9 %
5	2546	3,5 %	4,0 %	4,5 %	6,0 %	6,5 %	7,0 %
6	2924	3,0 %	3,5 %	4,0 %	5,0 %	6,0 %	6,5 %

4.4 Maksun määräytyminen pariskunnilla

Molempien samassa taloudessa asuvien puolisoitten saadessa kotihoitoa maksu määräytyy puolisoitten yhteenlasketun palvelumäärän ja puolisoitten yhteenlaskettujen tulojen mukaan. Perheen henkilölukuna käytetään lukua 2. Maksupäätökset tehdään molemmille puolisoille ja yhteinen maksu jaetaan puolisoitten kesken heidän saamansa palvelumäärän suhteessa.

Jos toinen puoliso on lyhytaikaisessa sairaalahoidossa, kotihoito ja kotihoidon maksu hänen kohdaltaan keskeytyy. Kotona oleva puoliso saa edelleen palvelua oman palvelutarpeensa perusteella ja maksaa edelleen saamastaan palvelusta. Kotona annettavan palvelun maksu peritään myös käyttäjästä johtuvan tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä osalta.

4.5 Sosiaalihuoltolain (1301/201) mukainen lapsiperheiden kotipalvelu

Kaavin kunta järjestää lapsiperhepalvelujen kotipalvelua kunnan omana tuotantona, palvelusetelillä ja ostopalveluna. Lastensuojelun avohuollon tukitoimena tai vammaispalveluna tarjottava palvelu voi poiketa käyntimäärien ja keston osalta, näissä tapauksissa asiakasmaksua ei myöskään peritä. Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) § 19 mukaista toimintaa säännöllisenä tai tilapäisenä. Tilapäinen kotipalvelu on lyhytkestoista ja sitä voidaan myöntää maksimissaan kolme kuukautta ja enintään kuusi tuntia viikossa. Säännöllinen kotipalvelu tarkoittaa pitkittyneisiin ja välttämättömiin, kuitenkin aina määräaikaisiin tuen tarpeisiin tarjottavaa palvelua. Säännöllinen kotipalvelu on enintään 30 tuntia/kk ja kestoltaan enintään 4 kuukautta.

Lapsiperheiden kotipalvelun tilapäisen ja säännöllisen kotipalvelun palvelumaksut annettujen tuntien mukaisesti määräytyvät seuraavasti:

Palvelusetelissä on käytössä kolmea tuntiarvioltaan erilaista seteliä.

1. 27€/tunti. Perusseteli, jota myönnetään pääsääntöisesti
2. 34€/tunti. Tukiseteli, jolla myönnetään palvelu säännöllistä toimeentulotukea saaville, tulorajan alittaville tai lastensuojelun tukitoimena palvelua saaville perheille
3. 45€/tunti. Erikoiseteli, jota myönnetään poikkeustilanteissa mahdollisiin yö/viikonlopputarpeisiin.

Mikäli perheen tulot alittavat alla olevassa taulukossa määritellyn tulorajan tai perhe saa säännöllistä toimeentulotukea, myönnetään perheelle palveluseteli siten, ettei asiakkaalle tule omavastuuosuutta maksettavaksi. Kriteerinä on, että perhe toimittaa tulotietonsa ja tarvittavat liitteet ja päätökset ennen palvelun alkamista. Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksu, sekä tulorajat määräytyvät edellä esitetyn kotihoidon maksuperusteiden mukaisesti.

4.6 Sotainvalidien ja rintamaveteraanien kotihoito

Kotihoidon maksua ei peritä sotainvalideilta, joiden vammaisuusaste on vähintään 10 %. Kotihoidon palvelut ovat maksuttomia myös rintamaveteraaneille. Korvaus palveluiden järjestämisestä peritään Valtiokonttorilta.

4.7 Kotihoidon tukipalvelut

Tukipalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai –asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksut. Palvelun myöntäminen edellyttää asiakkaan palvelutarpeen arviointia. Tukipalvelujen tarve kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan ja tehdään palvelu- ja maksupäätös. Kotona annettavan palvelun maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

4.7.1 Turvapalvelu

Turvapalveluiden maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa (734/1992) tai asiakasmaksuasetuksessa (912/1992), joten kunta voi päättää maksun harkintansa mukaan. Kotona annettavan palvelun maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Turvapuhelin

Turvapuhelimen kuukausimaksu 54 €/asiakas/kk

Kuukausimaksuun sisältyy yksi ranneke, laitehuolto/vaihto vikatilanteessa, hälytysten vastaanottopalvelut ja palvelun päättyessä laitteiston poisto. Turvahälytyskäynnit kuuluvatsäännöllisen kotihoidon asiakasmaksuun, muilta toteutuneista turvakäynneistä peritään lyhytaikaisen kotihoidon mukainen maksu.

Turvapuhelin ja ovihälytin

Turvapuhelimen kuukausimaksu 63 €/asiakas/kk

Kuukausimaksuun sisältyy yksi ranneke, laitehuolto/vaihto vikatilanteessa, hälytysten vastaanottopalvelut, palvelun päättyessä laitteiston poisto.

4.7.2 Ateriapalvelut ja aterioiden kuljetuspalvelut

Kotiin kuljetettu ateria myönnetään henkilölle, joka ei itse sairauden tai alentuneen toimintakyvyn takia pysty joko tilapäisesti tai pysyvästi valmistamaan ruokaansa eikä kykene järjestämään ruokailuaan muulla tavoin. Kotihoidon tukipalveluihin kuuluvan ateriapalvelun järjestämisessä noudatetaan yhdenvertaisuutta ja tasapuolisuutta.

Ateriat

<u>Ateriapäivä</u> (aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen, iltapala, yöpala)	18,25€
Lounas ruokasalissa (sis. laskut, tarjotut, ruokasalissa ja toimintakeskuksen)	6,90 €
Päivällinen	5,20 €
Aamu- ja iltapala ruokasalissa	3,15 €
yhdistetty aterialaukku (palv. asunnot)	8,15 €
päiväkeskuslounas ja kahvi	9,50 €
lounas ja päivällinen (laukku)	11,85€
lounas kotiin kuljetettuna	8,20 €
päivällinen kotiin kuljetettuna	6,80€

4.7.3 Muut tukipalvelut

Kylvetyspalvelu	10,00 €
Kylvetyspalvelu palvelusetelin arvo	10,00 €
Palvelukeskuksessa järjestetty päivätoiminta sis. lounaan ja iltapäiväkahvin ja päiväohjelman.	14,00 € /toimintapäivä
Kuljetuksesta peritään 5,00 €.	

Retket 20,00 €/päivä + mahd. pääsylippu tapahtumaan

Kauppa-asiat (erillisenä tukipalveluna)

ostosten teko ja kuljetus kotiin 6,50 €

5 ASUMISPALVELUT

Ikäihmisten asumispalvelun perustuvat Sosiaalihuoltolaki 21 § eivätkä kerrytä maksukattoa. Sosiaalihuoltolain 21 §:n perusteella asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista.

Palveluihin sisältyvät asukkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, aterial-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Tehostetussa palveluasumisessa palveluja järjestetään asukkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti.

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (1992/734) tai –asetuksessa (1992/912). Kunta voi itse päättää maksujen määräytymisperusteista, suuruudesta ja sisällöstä asiakasmaksulain ja –asetuksen yleisten linjausten rajoissa. Asiaksmaksu voidaan määrittää asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Asiaksmaksulain 2 §:n mukaan maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Huomioitavista tuloista tehdään Asiaksmaksulain 10 c ja d § mukaiset vähennykset.

5.1 Tilapäinen asumispalvelu ja lyhytaikainen perhehoito

Tilapäinen asumispalvelu 32,00 €/vrk

Hinnat sisältävät hoivan, ateriat ja asumiskustannukset. Asumispalveluissa toteutetaan tilapäisenä asumispalveluna omaishoidon lakisääteisten (2–3 vrk/kk) päivien ylimenevää vuorohoitoa omaishoitajan hyvinvoinnin ja jaksamisen tueksi ja tilapäistä kriisihoitoa. Asumispalveluissa hoitopäivämaksu ei kerrytä maksukattoa.

5.2 Perhehoito

Perhehoidosta peritään 85 % asiakkaan nettotuloista. Maksu on kuitenkin enintään sen suuruinen, että käyttörahaa jää asiakkaalle kuukausittain vähintään 110 euroa kuukaudessa. Tämä käyttövara tulee jäädä myös, kun huomioidaan asiakkaan edellisen vuoden reseptiin perustuvat lääkemenot (asiakkaan omavastuu kuukautta kohti laskettuna). Hoitotuki otetaan tulona huomioon nettotuloja laskettaessa.

5.3 Sotainvalidien ja rintamaveteraanien asumispalvelu

Sotainvalideilta, joiden vammaisuusaste on vähintään 10 %, ja rintamaveteraaneilta ei peritä palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen asiakasmaksuja. Korvaus palveluiden järjestämisestä peritään Valtiokonttorilta. Asiakas maksaa vuokran, lääkkeet ja henkilökohtaiset hankinnat itse.

5.4 Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut

Asiakasmaksulaki 6 b §

Palveluista, joita kunta järjestää hoidettavalle omaishoitajan vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enintään 11,40 euroa päivältä. Omaishoidon vapaa järjestetään ensisijaisesti palvelusetelillä, jolloin omaishoidon vapaista asiakkaalle aiheutuvat kustannukset on huomioitu em. edellytyksin palvelusetelin arvossa.

5.5 Vähimmäiskäyttövara

Asiakas vastaa käyttövaroillaan seuraavista menoista: vaatemenot, lääkemenot, terveydenhuoltomenot, henkilökohtaiset hygieniatuotteet, harrastus- ja virkistysmenot ja kuljetuspalvelumaksut, puhelimen käyttömaksut, lehtien tilausmaksut.

Selvitetään asiakkaan nettotulot, joista vähennetään Sosiaalihuoltolain 10 c § kohdassa esitetyt menot, kuten

- vuokra
- sähkö (ellei sisälly vuokraan)
- hoivapalvelun asiakasmaksu
- ateriapalvelun maksu
- turvateknologiapalvelun maksu
- hygieniapalvelun maksu
- lääkkeet (Kelan lääkekaton mukaan)

Vanhusten asumispalveluissa olevan käyttövara 15% nettotuloista, mutta vähintään 164€/kk.

Jos laskelma tulee negatiiviseksi, maksua alennetaan laskelman verran. Jos laskelma jää positiiviseksi, perustetta maksun alentamiseen ei ole. Edellytetään aina, että asiakkaalle kuuluvat Kelan etuudet (hoitotuki ja asumistuki) on haettu.

5.6 Keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun

Hoivamaksun keskeytys

- Laitoshoidosta johtuva keskeytys. Asiakkaalta ei peritä hoivamaksua keskeytysajalta, ei myöskään lähtö- eikä tulopäiviltä
- Lomasta johtuva keskeytys. Asiakkaalta peritään viiden päivän maksu poissaoloajalta

Tukipalvelujen keskeytys

- Ateriapaketti
 - o Ei peritä poissaolopäiviltä, oli poissaolon syy mikä tahansa.
 - o Lähtö- ja tulopäiviltä ei laskuteta laitoshoitokeskeytyksen vuoksi.

o Lomakeskeytyksen vuoksi laskutetaan lähtö- ja tulopäivän ateriapaketti.

- Turvateknologia ja siivous ja vaatehuoltomaksu

o Peritään myös poissaolopäiviltä.

5.7 Kotiin jäävän puolison ja lasten elatuksen turvaaminen

Asiakasmaksua määrättäessä tulee selvittää, onko palvelun käyttäjä ennen asumispalveluna alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omaisissa olosuhteissa tai onko hänellä alaikäisiä lapsia, joiden elatus on ollut kokonaan tai osittain riippuvainen palvelun käyttäjän tuloista. Selvityksen perusteella maksu tulee tarvittaessa määrätä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 c §:n määräykset huomioon ottaen, säädettyä alemmaksi siten, että yhteistaloudessa eläneen henkilön ja alaikäisen lasten elatus tulee turvatuksi.

Selvityksessä tulee myös ottaa huomioon, mitä lapsen elatuksesta annetun lain 3 §:n 2 momentissa on säädetty vanhempien vastuusta täysi-ikäisen lapsen koulutuksesta aiheutuvista kustannuksista. Palvelun saajan kanssa yhteistaloudessa eläneen avio- tai avopuolison, alaikäisten lasten sekä opiskelevien täysi-ikäisten lasten taloudellinen asema otetaan huomioon asumispalvelun maksua määrättäessä. Kotona asuvaa puolisoa ohjataan ensisijaisesti hakemaan Kelasta

- kansaneläkkeen tarkistusta
- mahdollista eläkkeensaajan hoitotukea
- asumistukea

Arvioitaessa kotiin jäävän puolison ja lasten elatuksen turvaamista, huomioidaan laskelmassa tuloina

- kotona asuvan puolison tosiasialliset tulot ja etuudet, myös tulot joita ei huomioida

asiakasmaksua määrättäessä

- lapsilisä

Tulojen vähennyksenä huomioidaan:

- kotiin jäävän puolison maksama elatusapu ja elatustuki

Menoina huomioidaan pääsääntöisesti STM:n voimassa olevassa toimeentulokioppaassa ja perusturvalautakunnan hyväksymisissä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen soveltamisohjeissa mainitut menot. Kun edellä mainitut tulot ja menot on laskelmassa huomioitu, tulee kotona olevan puolison käyttöön jäädä vähintään täyden kansaneläkkeen määrää vastaava määrä. Talletukset ovat osa kotiin jäävän puolison toimeentuloa. Jos puolisoilla ja lapsilla on talletuksia ja muuta helposti realisoitavissa olevaa omaisuutta, ei kotiin jäävän puolison ja lasten toimeentulon katsota vaarantuvan.

6 KEHITYSVAMMAHUOLLON PITKÄAIKAISEN ASUMISPALVELUN YLLÄPITOMAKSUT

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (519/77) 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan sosiaalipalveluista ovat maksuttomia kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto ja lain 39 §:ssä ja –asetuksessa 3 §:ssä tarkoitettu kuljetus. Kehitysvammaisen asiakkaan ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa (= osapäiväistä) ja lain 28 §:ssä tarkoitettua opetusta saavan lapsen osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakasmaksuasetuksen 21 §:n mukaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaan järjestetystä täydestä ylläpidosta voidaan periä maksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa siten kuin 12 §:ssä säädetään ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa siten kuin 15 §:n 1,3, ja 4 momentissa säädetään. Kehitysvammaisen asiakkaan vastuulla ovat edellä mainituista rajoituksista huolimatta samat elämiseen liittyvät menot kuin muillakin asiakkaila. Tämä tarkoittaa, että asumispalvelua saavan kehitysvammaisen henkilön tulee maksaa vuokra, vesi- ja sähkömaksut sekä vuokraan liittyvä jyvitetty osuus yhteisistä tiloista ja kiinteistön hoitomenot. Aterioiden osalta peritään vain toteutuneet ateriat.

7 VAMMAISPALVELULAIN JA SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISTEN KULJETUSPALVELUIDEN OMAVASTUU

Asiakas maksaa toteutuneista matkoista linja-autotaksan mukaisen omavastuuosuuden.

8 PALVELUSETELIN ARVOT VUODELLE 2021

Kaavin kunnalla on käytössä kotihoidon, ikäihmisten tehostetun palveluasumisen, omaishoidon sekä rintamaveteraanien kotiin vietävien kunnallisten avopalvelujen ja sotainvalidien palvelusetelit.

8.1 Kotihoiton palveluseteli

Kotihoidon palveluseteliä myönnetään kotihoidon palvelutasomääritysten täytyessä harkinnan mukaan. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan bruttotulojen perusteella. Asiakkaan maksukykyä määriteltäessä käytetään samaa tulo rajaa ja maksuprosenttia, kuin säännöllisen kotihoidon palveluiden asiakasmaksua määriteltäessä. Tulorajan ylittävä tulo vähentää palvelusetelin täyttä osaa kotitalouden koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella tulorajan ylittävästä tulosta jaettuna 60:lla. Palvelusetelin arvo on kuitenkin vähintään 7 € tuntia kohden. Asiakasmaksulain 11 § asettaa rajoituksia asiakkaan omavastuuosuudelle ja mm. asiakasmaksun perimättä jättämiselle.

Kotihoidon palvelusetelin arvo avuntarpeessa on enintään 27 €/h. Asiakas maksaa palveluntuottajalle omavastuuosuuden, jonka suuruuteen vaikuttaa palveluntuottajan tuntihinta.

Laskuesimerkki: Yhden henkilön talous, tulot 900 €/kk. Palvelusetelin enimmäisarvo 27 €. $27 - (900 - 588) \times 35 \% : 60 = 25,18 \text{ €}$. Palvelun hinta esim. $27 \text{ €} - 25,18 \text{ €} = 1,82 \text{ €}$ asiakkaan omavastuu/tunti.

8.2 Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen palveluseteli

Asumiseen myönnettävän palvelusetelin arvo ja omavastuuosuus määräytyvät asiakkaan bruttotulojen perusteella. Asumisen palvelusetelin valinnut asiakas maksaa ateriapalvelun, vuokran, tukipalvelut kuten siivouksen ja vaatehuollon sekä mahdollisen omavastuuosuuden, joka on palveluntuottajan hoivavuorokausihinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Asiakas maksaa myös muut palveluntuottajan kanssa sopimansa palvelut.

Kaavin kunnan myöntämä tulosidonnainen palveluseteli tehostettuun palveluasumiseen on palveluntuottajan palvelusta perimä vuorokausihinta, enintään 138 euroa vuorokaudessa. Asiakas ostaa myönnettyllä palvelusetelillä palveluja palveluntuottajalta. Palveluntuottajalla on oikeus periä asiakkaaltaan maksimissaan eläkkeensaajan asumistuen mukainen kuukausivuokra sisältäen sähkö- ja vesimaksut.

Asiakkaan omavastuuosuus (palvelusta asiakkaalle muodostuva kustannus) koostuu seuraavista kustannuksista:

- tukipalvelumaksu (vaatehuolto) 1,64 €/vrk
- ylläpitomaksu (Ylläpitomaksu sisältää wc-paperit, shampoon, yleispesuaineen ja tarvittaessa käytettävän käsidesin sekä kohtuullisen määrän paperisia käsipyyhkeitä ja hoitopalvelun toteuttamisessa hoitajan käyttämät (välttämättömät, ei steriilit) kertakäyttökäsineet sekä ruokalaput, pesukintaat sekä perushoitotuotteet, kertakäyttökätetrit. 1,31 €/vrk
- ateriamaksut (Ateriapäivä: aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen, iltapala, yöpala) 18,25 €/vrk
- tulosidonnainen omavastuuosuus

Palveluntuottajan perimästä vuorokausihinnasta (enintään 138 €/vrk) vähennetään edellä mainitut omavastuuosuudet. Tulorajan ylittävä tulo vähentää palvelusetelin täyttää arvoa kotitalouden koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella tulorajan ylittävästä tulosta.

Henkilömäärä	Tuloraja €/kk	Ostavastuu%
1	588	35
2	1084	22

Asiakkaan tulosidonnaisen palvelusetelin vuorokausikohtainen tulosidonnainen omavastuuosuus määräytyy seuraavasti:

Asiakkaan bruttotulot - henkilömäärän mukainen tuloraja e/kk x omavastuu% : 30,42
(laskennallinen vrk/kk)

Esimerkkilaskelma: Palvelun vuorokausihinnan ollessa 138 euroa ja asiakkaan bruttotulojen ollessa 1300 €/kk noudatetaan seuraavaa laskukaavaa:

$138 \text{ euroa} - ((1300 \text{ euroa} - 588 \text{ euroa}) \times 0,35 : 30,42) - 21,20 \text{ euroa}$ (kiinteät kustannukset: 18,25 euroa +1,64 euroa +1,31 euroa) = 108,61 €/vrk.

Palvelusetelillä järjestettävästä palvelusta asiakkaalle aiheutuvat kustannukset ovat samansuuruiset, kuin kunnan itse järjestämistä vastaavista palveluista. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734 12 §) Kunta tai kuntayhtymä saa periä pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalta kuukausimaksun. Maksu saa olla enintään 85 prosenttia asiakkaan kuukausituloista, joista on tehty 10 c ja 10 d §:ssä säädetty vähennykset. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734 7 c §) Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista. Asiakkaan palvelusetelin arvoa määriteltäessä huomioidaan palvelun todelliset kustannukset ja asiakkaalle vähimmäiskäyttövara.

Palvelusetelin arvoa määriteltäessä huomioidaan luvussa 3 esitetyt tulot. Lisäksi sovelletaan sitä, mitä kohdissa 5.5, 5.6 ja 5.7 määritellään.

8.3 Omaishoidon vapaan palveluseteli

Omaishoidon tuen palvelusetelillä voi ostaa lyhytaikaishoitoa ja päivätoimintaa yksityisestä hoitopaikasta tai hoiva-apua kotiin. Tällöin palvelusetelillä saatava avun määrä vaihtelee palveluntuottajan hinnan mukaan. Palvelusetelistä ei peritä asiakasmaksua, vaan asiakas maksaa setelin arvon ylittävän maksuosuuden suoraan palveluntuottajalle. Omaishoitajan vapaan aikaista lyhytaikaishoitoa järjestetään palvelusetelillä yksityisissä asumispalveluissa ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä.

Sijaishoidon enimmäismäärästä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista annetussa laissa § 6b. Omaishoitaja voi halutessaan ostaa palvelusetelillä hoiva-apua kotiin. Tällöin palvelusetelillä saatava avun tuntimäärä vaihtelee palveluntuottajan tuntihinnan mukaan. Omaishoidontuen palvelusetelillä 380€/kk voi ostaa vuorohoitoa tai päivätoimintaa yksityisestä hoitopaikasta tai hoiva-apua kotiin. Tällöin palvelusetelillä saatava avun määrä vaihtelee palveluntuottajan hinnan mukaan. Palvelusetelistä ei peritä asiakasmaksua, vaan asiakas maksaa setelin arvon ylittävän maksuosuuden suoraan palveluntuottajalle.

8.4 Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palveluseteli

Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palvelusetelit tehdään täyteen arvoon asti, jolloin asiakkaalle ei muodostu itsemaksuosuutta palvelusta. Valtiokonttori korvaa palvelun järjestämisen kustannukset kunnalle.

8.5 Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli

Lapsiperheiden kotipalvelussa on oman palvelutuotannon rinnalla käytössä palveluseteli, jonka hinnat on esitetty kohdassa 3.2.